

DIAKONI

- gode vilkår for evangeliets forkyndelse!

*En inspiration til det sociale og frivillige arbejde
i menigheden*

DIAKONI - gode vilkår for evangeliets forkyndelse!

ISBN: 978-87-998142-2-0

Udgiver: Kalaallit Nunaanni Ilagiit

Layout og grafisk produktion: Info Design ApS · Nuuk · 2016

INDHOLD

Forord	5
1. Hvad er DIAKONI?	6
2. Hvordan får præstegældet igangsat diakonien?	7
3. Økonomi og diakoni	7
4. Hvad får man penge til?	8
5. Hvad får man aldrig penge til?	8
6. Hvordan ansøger vi?	8
7. Hvordan kan vi bruge penge vi har fået bevilget?	9
8. Tilbage melding til mig når et projekt er afsluttet	10
9. Generelt om hæftets praktiske eksempler	10
Diakoni for børn og unge	12
Dåbsoplæring.....	12
Bibelklub.....	12
Minikonfirmander	12
Konfirmandlejr/endagstur for konfirmander	12
Ungdomsgudstjeneste	14
Værested for børn og unge	15
Diakoni for familier og udsatte	17
Fællesspisning	17
Bespisning af hjemløse og andre udsatte borgere.....	18
Juleaftensarrangement	19
Tøjstativet/kassen	19
Sommerlejr for udsatte familier	20
Fisketur (dagstur) for præstegældet.....	22
Diakoni for ældre/syge	23
Morgentelefontjeneste for ældre og enlige	23
Besøgstjeneste for ældre og enlige.....	24
Vågekoner "m/k".....	25
Diakoni med spirituel og personlig udvikling	26
Sorggrupper/Selvhjælpsgrupper.....	26
Natkirke.....	27
Alle Helgens dag	28
Retræte/spirituel udviklingstur.....	29
Foredragsaftner, med bl.a. sjælesørgeriske temaer	30

Kære medlem af menighedsrepræsentationen, kateket, præst og provst

Vi giver jer dette lille inspirationsværktøj med et særligt ønske. I 2012 afsattes første gang midler målrettet til det diakonale arbejde i Grønland. I år har vi gjort det samme, og endog øget den afsatte pulje til kr. 450.000,-. Vi har fået mange ansøgninger, men også oplevet nogen usikkerhed omkring hvad der kunne søges til, og hvad DIAKONI nærmere dækker over.

Og vi skal have udbredt det diakonale arbejde meget mere!

Til understøttelse af det diakonale arbejde som et højt prioriteret emne inden for folkekirken, er der derudover de seneste 3 år gennemført efteruddannelse af vores eksisterende læsere og kateketer med sjælesorg som tema. En efteruddannelse som bør have styrket vores muligheder for den klassiske diakonis udbredelse i landet, jfr. de første 20 vedhæftede eksempler senere i dette hæfte. På det nye grønlandske pastoralseminarium er både fagene Sjælesorg/Poimenik og Kateketik blevet opgraderet til maksimal udrustning af vores kommende præster, således burde folkekirken ansatte - de gejstlige fødte medlemmer af menighedsrepræsentationerne – være fornuftigt udrustede til diakonale opgaver.

Diakoni en fælles opgave. Særligt taler bestemmelsen måske til jer, de valgte medlemmer af menighedsrepræsentationerne, for det er jer, som repræsenterer menigheden. Det er jer, som er valgt direkte af menigheden til at løfte en opgave i menigheden! I er de mange hænder i det kirkelige arbejde! Alle har I ladet jer vælge til et frivilligt arbejde i kirken, fordi I ønskede at gøre en forskel for menigheden. Men støtten og styrken ligger i den samlede menighedsrepræsentation. En samling af valgte og fødte medlemmer.

Det diakonale arbejde er, ved siden af kateketens og præstens forkyndelse af evangeliet, en af kirkens største opgaver. Og her kan vi, I, gøre en stor forskel for menigheden.

Lad jer inspirere af dette materiales eksempler, find selv på andre lignende. Søg midler til jeres ideer gennem de vedhæftede skemaer, og lad os sammen mærke glæden af dette arbejde!

Med venlig hilsen
Bispeembedet

1. Hvad er diakoni?

Diakoni dækker grundlæggende over to forskellige typer af aktiviteter:

- 1) Det klassiske sociale arbejde blandt menigheden
- 2) Det frivillige kirkelige arbejde, som sætter kirken på dagsordenen også udenfor kirkerummet

I de følgende afsnit kan du lade dig inspirere af begge typer aktiviteter, nogle rummer elementer af begge.

I flere af eksemplerne er det vigtigt at forstå, at vi skal have forskellige folk med fra kirken, for at det kan lykkes. Nogle typer af diakoni kan kun løses, hvis der er både en præst/kateket og adskillige menighedsrepræsentanter med. Man kan derudover sagtens forestille sig, at I inddrager folk udenfor menighedsrepræsentationen. Det er samarbejdet – det ligeværdige samarbejde – som skaber resultaterne. Og i netop det ligeværdige ligger også en nøgle til forståelse af effektiv diakoni. Diakoni handler netop ikke om at redde nogen fra en overordnet platform. Det handler om lyst, vilje og evne til at møde menigheden der, hvor den er, i glæde og sorg, på en ligeværdig måde.

At gøre noget i Jesu billede, en afgørende forskel, uden at forvente at få noget igen – materielt set. Dét er folkekirkens sande ansigt! Det er diakoni!

Fra bispeembedet kan den økonomiske ramme stilles til rådighed for sådant arbejde. Vi kan ikke aflønne nogen med penge for det her, men det vil også være en misforståelse af hele begrebet. Lønnen kommer indefra. Den ligger i glæden ved arbejdet, og ved at se, at her gør I en synlig forskel – i lyst og nød. Se det folkekirkelige fællesskab styrkes i blandt os.

Det afgørende vigtige er dog, at engagementet kommer fra jer. For sådan virker folkekirken! I er – på vegne af menigheden – stammen i folkekirken. Uden jeres hænder, hjerter og hoveder bliver der ikke noget diakonalt arbejde, ingen diakoni, ingen hjælp til dem der har brug for det og intet styrket fællesskab.

Diakoni er noget, vi alle har brug for! Både som yder og nyder. For evigt!

2. Hvordan får præstegældet igangsat diakonien?

På et menighedsrådsmøde afdækkes hvilke diakonale behov, der er presserende i præstegældet. Dernæst udvælges hvilke områder, man realistisk formår at løfte. Dette ses ud fra, i hvilke arbejdsgrøne af diakonien præstegældet råder over de bedste ressourcer/ kompetencer til arbejdet. Der laves en plan over, hvordan arbejdet organiseres. Herunder skal vælges en organisator/tovholder eller arbejdsgruppe. Det er vigtigt, det er personer med særlige diakonale kvalifikationer. Det skal også planlægges, hvordan man får fat på frivillige evt. ved en slags hvervekampagne ved et menighedsmøde, menighedsrepræsentationen indkalder til.

3. Økonomi og diakoni

Der er som nævnt ingen penge i diakoni, ingen løn, ingen præmie, ingen diæter eller lignende for dem, der yder. Kun social kapital og arbejdsglæde. Glæden ved at gøre noget for andre, fordi vi repræsenterer folkekirken – det største fællesskab i Grønland. Der tilbydes er en økonomisk pulje, som I kan søge, til afholdelse af forskellige udgifter ved arrangementerne. Jo bedre I beskriver projektet på den vedhæftede ansøgning, jo større er chancen for, at I får penge til de nødvendige udgifter. Husk også at indsende det ligeledes vedhæftede simple budget. Selvom budgettet er lille, skal det udfyldes præcist. Det vil sige, at I skal undersøge nøje, hvad de enkelte ting I skal bruge koster (I kan ansøge om beløb mellem kr. 3.000,- og kr. 30.000,-)

I 2014 er der eksempelvis afsat kr. 450.000,- i den centrale diakoni-pulje, som I kan søge andel i.

4. Hvad får man penge til?

Det vil naturligvis variere meget i forhold til det enkelte projekt. Men grundlæggende kan man vel forestille sig rigtig mange typer af udgifter dækket af diakoni-midler. Under eksemplerne senere i hæftet kan I også læse nærmere.

Det afgørende er, at arrangementet ikke kan gennemføres uden denne udgift.

Her er nogle eksempler på, hvad tidligere diakoni-ansøgninger har fået tilskud til køb eller betaling af:

Lys, bestik, lokaler, bøger, hæfter, betaling af ekstern foredragsholder, kopipapir, undervisningsmateriale til børn (børnebibler og lignende), madvarer til servering i menigheds-sal for børn (pølser, pølsebrød, burgere m.v.)

5. Hvad får man aldrig penge til?

Der kan aldrig indkøbes alkohol eller cigaretter for bevilgede diakoni-midler.

Derudover er der ingen grund til at søge om dækning af udgifter (eventuelt hele projekter), som det offentlige allerede har en primær model for (eksempelvis den blotte udlevering af madvarer, kurve og lignende, som må anses for en opgave for den kommunale forvaltning).

Kirkejubilæer og lignende har ikke noget med diakoni at gøre.

Tidligere i hæftet er der også peget på, at løn, honorarer eller diæter til de medvirkende menighedsrepræsentanter eller andre hjælpende personer ikke hverken kan eller skal dækkes økonomisk. Så mister diakonien sin grundlæggende mening.

6. Hvordan ansøger vi?

Ansøgning indsendes på den vedhæftede blanket. Husk at udfylde alle felterne, også det lille budget. Bemærk, at ansøgningen kræver en underskrift fra flere personer. For-

manden for menighedsrepræsentationen og en kateket eller præst. Når I har disse ansøgninger, sender I ansøgningen til provsten, som kigger ansøgningen igennem, underskriver, og sender den til bispekontoret.

Hvis I påtænker at lave flere forskellige diakonale arrangementer, skal I udfylde et ansøgningsskema for hvert arrangement.

I skal altid søge i god tid. Det tilstræbes at behandle alle ansøgninger inden for 3-5 arbejdsdage.

Når ansøgningen er behandlet, bliver svaret sendt til det fax nummer eller den mail adresse, som I selv har opgivet. Svaret gives ikke telefonisk.

Også provstikontoret får besked om jeres bevilling, da det i første omgang er dem, som skal håndtere de bevilgede diakoni-penge.

Et diakoni-projekt skal forberedes. Undersøg grundigt, hvad ting koster og hvor mange, der er interesseret i at deltage ved gennemførelsen.

7. Hvordan kan vi bruge penge vi har fået bevilget?

Hvis I får jeres ansøgning godkendt, har I nøjagtig det beløb til rådighed, som I har fået bevilget. Pengene kan bruges til at indkøbe det, I har søgt om.

I kan naturligvis ikke bruge penge på andet end det, som I har ansøgt om. Hvis det alligevel sker, må I regne med, at de bevilgede penge skal tilbagebetales.

I praksis bruges beløbet ved, at I køber de pågældende produkter ind, og i butikken får regningen sendt til provstikontoret. I skal selv sørge for, at butikken laver et mærke på

regningen med "DIAKONI + det nummer jeres bevilling har fået". På den måde bliver regningen genkendt i forhold til jeres bevilling. I skal således ikke selv lægge penge ud. Får I brug for at indkøbe noget et sted, hvor der ikke kan sendes en regning, skal I tage kontakt til provstikontoret for en anden betalingsform. Som udgangspunkt skal I dog – selvfølgelig – stå for alt det praktiske selv.

Bevilgede penge, som ikke bruges inden for den frist der er givet, bortfalder.

8. Tilbage melding til Bispeembedet når projektet er afsluttet

Der opsættes ikke krav herom. Omvendt kan I forestille jer værdien af en sådan tilbage melding, hvad enten erfaringen har været god eller dårlig. Jeres tilbage melding kan bruges til at forbedre materialer som dette.

Derudover er det afgørende at følge med i dette vigtige arbejde for os som folkekirke! På den baggrund vil vi være meget taknemlige for jeres tilbage melding.

9. Generelt om hæftets praktiske eksempler

Videre i hæftet finder I eksempler på klassiske diakonale projekter og eksempler på diakoni forstået som frivilligt kirkeligt arbejde.

Om de konkrete eksempler kan vi generelt sige, at det naturligvis er op til jer i menighedsrepræsentationen – den samlede gruppe af valgte og fødte medlemmer - hvilket eller hvilke projekter, I ønsker at gennemføre.

Eksemplerne er alene til inspiration, og I kan naturligvis frit ændre i indholdet og på denne måde give projektet et anderledes udseende. På samme måde med de konkrete "beskrivelser" i de foreslåede eksempler. Derfor kan de økonomiske overslag, der er givet, i praksis kan variere meget voldsomt.

Eksemplerne fra den klassiske diakoni er hentet fra internettet, hvor I således også kan lade jer yderligere inspirere. Disse stammer fra hjemmesiden www.diakoni.dk men i hvert enkelt tilfælde er forslagene konkretiseret og nærmere beskrevet, idet de på nettet kun findes i overskriftsform.

Forslagene fra det frivillige kirkelige arbejde – er mere sammensat ud fra velkendte projekter. Også her er I naturligvis helt frie i forhold til vores beskrivelser m.v..

Vi vil dog endnu engang opfordre jer til, at nærlæse de første punkter fra dette hæfte, som led i jeres valg af et kommende diakoni-projekt i jeres menighed. Og husk, et diakoni-projekt er lige så meget et anliggende for en menighedsrepræsentation i en bygd som i en by.

Diakoni for børn og unge

Dåbsoplæring

FORMÅL:

At sikre de døbtes fortsatte oplæring og modning i troen efter dåben. Dåbsoplæringen skal desuden medvirke til at skabe en bro til konfirmationen.

BESKRIVELSE:

Dåbsoplæringen: Dåbsforældrene eller dåbskandidaten fører en samtale med præsten om dåbens betydning. Forældrenes pligt til efter dåben at lære barnet om den kristne tro, bede sammen med det og tage det med i kirke gennemgås.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Indkøb af litteratur, der udleveres ved dåbssamtalen, f.eks. en børnebibel eller dåbsinformation til forældrene.

Bibelklub

FORMÅL:

At gøre de små tidligt fortrolige med den kristne forkyndelse, kirkerummet og salmerne.

BESKRIVELSE:

Dette er bare et eksempel til inspiration: Børnene mødes en almindelig ugedag efter skole i kirken til et let traktement, da børnene sikkert er sultne. Her synges, og lederen gennemgår en bibelsk fortælling, gerne med brug af kreative virkemidler, hvor børnene ikke kun er tilhørere men også deltagere. Man kan f.eks. lave drama over næste søndags prædikentekst, der så kan fremføres om søndagen. Eller et andet kreativt produkt, der viser noget om søndagens tekst. En eller flere af salmerne til søndagen øves af børnene fra børnesalmebogen (Dette koordineres med præsten.) Måske hvis børnene bliver dygtige nok, og hvis bibel-klublederen har evner som korleder, kunne den fremføres som et korstykke om søndagen eller til en særlig børnegudstjeneste. Et endnu tidligere supplement til bibelklubben kunne være babysalmesang med fokus alene på salmerne.

PRÆSTEN OG MENIGHEDSREPRÆSENTANTERNES ROLLE:

Traditionelt har undervisningen af de mindste ikke været varetaget af præsten/kateketen, men af frivillige fra menigheden eller menighedsrepræsentanter. Sådan bør det fortsætte. Præsten har naturligvis det overordnede ansvar for forkyndelsens indhold.

PRAKTISKE BEHOV/ ØKONOMI:

Børnesalmebøger, kreative materialer: tekst/malehæfter og farveblyanter evt. en udklædningskasse til dramaer, indkøb til traktement.

Minikonfirmander

FORMÅL:

Minikonfirmander er for skoleelever i 4.-6. klasse, og er en slags optakt til konfirmationsforberedelsen. 4. klasse er sandsynligvis mere motiveret end 6 klasse og nemmere at styre.

BESKRIVELSE:

Det skal, endnu mere end konfirmandforberedelsen, være kreativt og inddrage børnene i sang, drama og andre kreative udfoldelser. Foregår den efter skoletid, vil et traktement være på sin plads. Det må gerne foregå i kirken – det skal ikke være et slags nyt fag i skolen. Organisten kan medvirke ved orglet.

PRÆSTENS ROLLE:

Præsten har det overordnede ansvar for minikonfirmanderne, men selve undervisningen kan godt forestås af læsere/kateketer. Et krav, er at man kan arbejde med børn og har pædagogiske evner.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Traktement, børnesalmebøger, kreative redskaber til minikonfirmanderne: tekst/malehæfter og farveblyanter m.m. (Dette kan også bruges af bibelklubben)

Konfirmandlejr / Konfirmandtur i fjeldet

FORMÅL:

At skabe en begyndelse for et egentligt ungdomsarbejde og bruge/få egne erfaringer vedrørende ungdommens udfordringer og menneskelige og åndelige behov. Arbejdet med børn og unge kan være et langt sejt træk, der skal starte et overkommeligt sted som her.

BESKRIVELSE:

Præsten /kateketen tager sit hold ud i fjeldet med telte og soveposer. Er det kun en endagstur, er dette ikke nødvendigt. Konfirmandundervisningen foregår ude i fjeldet med mulighed for en mere fri undervisning: drama, gruppearbejde og opvisning om aftenen. Hvis emnet er passende seriøst, kan en sådan tur sikkert være meget udbytterig. Omkring et bål kan mange emner dukke op, som måske ikke kommer frem i konfirmandstuen. Bøn og salmesang og andre åndelige sange (f.eks. gospels) er en naturlig del af en konfirmandlejr.

Praktiske behov/økonomi: Mad til turen evt. udstyr til madlavning: Primus osv. (Engangsinvestering kan bruges til andre diakonale formål) Kreative materialer. Evt. bådleje.

Ungdomsgudstjeneste

FORMÅL:

At skabe rammer for en forkyndelse på de unges præmisser uden at gå på kompromis med budskabet.

BESKRIVELSE:

Denne gudstjenesteform udfordres af at skulle række ud med udgangspunkt i de unges kultur, samtidig med, at der ikke på nogen måde må gives køb på det kristne indhold. Stilen og liturgien kan der røres ved, men ikke evangeliet. Der kan f.eks. tages udgangspunkt i de unges musik. Sangtekster, der afspejler de unges liv, problemer og udfordringer kan udvælges. Man kan også sagtens falde over musiktekster med et vigtigt etisk/åndeligt budskab. De skal så mødes med evangeliet i en dialog under en eller anden form: i ordets forkyndelse, drama, happenings, andre kreative udfoldelser eller performance. Det altafgørende er, at de unge møder det kristne budskab. Det skal altid være Kristus, der er i centrum og ikke den smarte præst. Gudstjenesten skal være æstetisk og

ikke bevidst provokerende. Det er naturligvis alene præsten, der har ansvar for gudstjenestens teologiske indhold og udformning. Menighedsrepræsentanter og andre frivillige må gerne deltage og være med i planlægningen af gudstjenesten, under præstens ledelse. Det er også oplagt, at konfirmander har opgaver under gudstjenesten.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Et godt musikanlæg til kirken (engangsinvestering), projektor, mikrofoner (unge er ikke vant til at råbe en kirke op) Kreative materialer til drama, udsmykning af kirken m.m. Måske et lille traktement bagefter?

Værested for børn og unge

FORMÅL:

At give børn og unge i præstegældet/området et alternativ i aftentimerne til deres nuværende muligheder eller mangel på samme, og et socialt netværk med udgangspunkt i kirken.

BESKRIVELSE:

Etablering og drift af et værested hører til i kategorien af meget krævende diakonale projekter. Både i henseende til de økonomiske forhold men også menneskeligt – rent personalemæssigt. Der kan derudover være et fagligt spørgsmål i håndteringen af børn og unge, der skal overvejes nærmere.

Et værested kan muligvis overvejes drevet sammen med andre. Det kunne være organisationer med børn og unge som fokus. Og så kunne kommunen inddrages.

Det er åbenbart, at projektet kræver et fast sted, hvor de unge kan mødes: et hus. Men huset skal også indrettes til varetagelse af interesser for børn og unge. Det bliver derfor hurtigt en bekostelig affære, hvis I står alene om det. Selvfølgelig kan det være mere nærliggende at overveje sådan et projekt, hvis man har kontakt med nogen, der i forvejen har sådan et hus stående, og kunne være interesseret i at deltage i et socialt projekt. Det kunne være husets ejer, eller en af de føromtalt organisationer, som er i gang med at etablere et sådant (lignende) projekt. I sidstnævnte tilfælde må det være en fordel for en organisation at samarbejde med en menighedsrepræsentation, der som regel ville kunne levere mange hjælpende hænder.

Et værested for børn og unge skal have en indretning, som gør det sandsynligt, at det vil blive søgt af netop børn og unge. Åbningstiderne skal afstemmes efter det stedlige behov, men man kan vel let forestille sig en åbningstid i tidsrummet 19. – 23.30. Under deltagelse af en trænet læser, en kateket eller en præst kunne man vel forestille sig projektet tilført den ekstra dimension, at der med jævne mellemrum blev afholdt en slags andagt, eller alternativt diverse foredrag med kirkeligt sigte, uden det på nogen måde var en nødvendig for et projekt af denne karakter.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Værested, et hus (leje). Artikler til indretning.

KRAV TIL ARRANGØRER/DELTAGERE:

Menighedsrepræsentanter med tid og til en vis grad indsigt i forhold vedrørende børn og unge. Dette diakoni-eksempel er klart det mest ressourcekrævende, og som belyst ovenfor egner det sig nok bedst til de situationer, hvor menighedsrepræsentationen har en kontakt til en eller flere personer eller organisationer, der allerede har et hus til sådan et formål, som man så kan være med til at drive.

ØKONOMI:

Økonomisk kan sådan et projekt ligge på alt mellem næsten ingenting, hvor man deltager sammen med nogle andre, jfr. ovenfor, eller overtager driften fra noget eksisterende.

Diakoni for familier og udsatte

Fællesspisning

FORMÅL:

At give menigheden et lejlighedsvist samvær med fællesspisning som tema.

BESKRIVELSE:

Forslaget kan gennemføres på rigtig mange forskellige måder i henseende til omfang (antal deltagere). Vi vil dog anbefale en model med en form for madklub, hvor deltagerne er meldt til, og hver især medbringer noget spiseligt. Eventuelt kan forslaget (tillige) bespise nogle af samfundets økonomisk trængte.

Forslaget kunne eksempelvis varieres i form af en "dameaften", en "herreaften", for enlige, for børne-familier og for ældre. Alternativt kunne forslaget gennemføres som et ægte lejlighedsarrangement i form af en påskespisning, en pinsespisning m.v., hvor det i hvert enkelt tilfælde var menighedsrepræsentationen, som stod som arrangør for fællesspisningen.

Fællesspisning kan eventuelt krydres med salmesang, Fadervor eller en selvopfundne bønsspraksis før eller efter måltidet.

Det er ikke et projekt, hvor man gennem diakoni-midlerne kan søge penge til alt maden. Men mangler man penge til en særlig del af dette forslag, kan man selvsagt søge diakonimidlerne. Det kunne eksempelvis være leje af et lokale.

Ideen med fællesspisning som ramme er, at måltidet binder os sammen i nærvær og venskab.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Et egnet lokale til spisning for den pågældende gruppe i henseende til alder og størrelse.

KRAV TIL ARRANGØRER/DELTAGERE:

Der skal koordineres en del omkring mad, hvem medbringer hvad, indkøb i form af plastiktallerkener og bestik, oppyntning af lokale, salmevalg og bønner.

ØKONOMI:

Forslaget kræver penge til leje af lokale, indkøb af pynt og service. Kr. 2.500,- for en fællesspisning med 20-30 mennesker. Bemærk at maden for størstedelens vedkommende bør være et "sammenskud" og ikke som helhed finansieret over diakonimidler.

Bespisning af hjemløse og andre udsatte borgere

FORMÅL:

At give mad til mennesker, der sulter og give menighedsmedlemmer, store som små, et diakonalt medansvar.

Hvordan maden skaffes: Mange fisker eller jager mere end til eget behov, eller kan ved dette initiativ ansøres til det. Overskuddet af fangsten bringes op til præstekontoret, der lægger kødet/fisken i den dertil indkøbte fryser. Royal Greenland/butikker kan også spørges om donationer til formålet. Menighedsrepræsentanter og frivillige tilbereder maden og serverer den. Det skal foregå så værdigt som muligt og uden, der bliver taget billeder af brugere.

Hvor ofte skal denne bespisning foregå: Alt efter behov og frivilliges ressourcer. Der kan skabes en turnusordning, hvor man kan melde sig på bestemte dage. Dette kan evt. koordineres med de lokale sociale myndigheder, der samtidig kan informere til interesserede brugere.

En enkel og overkommelig løsning: Lade fryseren fungere som "tøjstativet" (se denne) Folk fra menigheden kan komme mad i fryseren, andre kan hente.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Et egnet lokale og et køkken, maden kan tilberedes i. Man kan evt. låne et klasselokale og skolekøkkenet på skolen. En kummefryser.

PRÆSTEN OG MENIGHEDSREPRÆSENTANTERS ROLLE:

En menighedsrepræsentant eller flere kan sagtens være tovholder på projektet. Præsten informerer via hjemmesiden eller på anden måde.

ØKONOMI:

Leje af lokale, evt. tilskud til visse ingredienser som salt osv.

Juleaftensarrangementer

FORMÅL:

At skabe et særligt samvær – omkring en af folkekirkens centrale helligdage. En lavpraktisk udmøntning af næstekærlighedsbudskabet.

BESKRIVELSE:

Forslaget er et eksempel på fælles fejring af en central helligdag. De fleste mennesker samler sig om familien den 24. december om aftenen. Desværre er der også nogle, som ingen har at fejre denne aften med – både voksne og børn. For dem er det en kærkommen lejlighed at deltage i et arrangement som dette, arrangeret af den lokale menighedsrepræsentation.

I forbindelse med sådan et arrangement kan der søges til alt.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Et egnet offentligt lokale. Mad og symbolske gaver til de deltagende børn.

KRAV TIL ARRANGØRER/DELTAGERE:

Forberedelserne synes store. Der skal koordineres lokaleleje, indkøb og maden skal laves. Der skal pyntes og dækkes op. Arrangementet skal reklameres.

ØKONOMI:

Økonomien vil naturligvis variere alt efter deltagerantallet. Der kan søges til alt.

Tøjstativet / kassen

FORMÅL:

At give tøj til mindre bemidlede og hjemløse.

BESKRIVELSE:

Ideen stammer fra Brasilien, hvor det har været en stor succes og har spredt sig videre til bl.a. Danmark. Den oprindelige ide går ud på et tøjstativ opstillet udendørs i det offentlige rum.

Her i Grønland er det mere praktisk at lade ideen rykke indenfor. Et tøjstativ eller kasse

stilles op i forbindelse med kirkens garderobe (Skal markeres tydeligt!) Menigheden kan hænge tøj på stativet/ lægge det i kassen, det, de vil donere. Folk med behov kan hente tøj på stativet/ i kassen, når kirken er åben. De behøver således ikke konfronteres med nogen.

PRÆSTEN OG MENIGHEDSREPRÆSENTANTERS OPGAVER:

At informere om projektet.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Anskaffelse af pæn kasse eller tøjstativ

Sommerlejr for udsatte familier

FORMÅL:

At give økonomisk udsatte familier i præstegældet/området et pust fra en presset hverdag, en kortere ferieoplevelse i nærområdet og et socialt netværk med udgangspunkt i kirken.

BESKRIVELSE:

En sommerlejr behøver ikke kræve det voldsomme i forberedelse. Nødvendigvis skal man have lejet et hus af en vis størrelse i fjorden, men arrangøren bestemmer jo selv antal deltagere. Visse byer har bygder i nærheden med overnatningsmuligheder, man kan leje, som vel teknisk også kunne bruges for sådan et formål. Et arrangement for mindre end 12-15 deltagere opfylder dog næppe kriteriet for en sommerlejr. Også transport til og fra huset skal medregnes og planlægges. En sommerlejr skal tidsmæssigt meldes ud i god tid for alles skyld. Der skal købes (alt) ind til hele perioden for alle deltagere og de medvirkende arrangører. Selve tilberedningen af mad kan der indgås en fællesordning omkring, så alle deltagere medvirker ved madlavning. Således vil sommerlejr adskille sig fra eksempelvis et hotelophold. Det giver vel god mening at tale om en sommerlejr over 4-6 dage.

Arrangementet kræver ikke nødvendigvis deltagelse af kateket eller præst, men det er åbenbart, at arrangementet dog med sådan deltagelse kan tilføres nogle ekstra dimensioner i form af eksempelvis en morgen- eller aftenandagt. Uanset sådan gejstlig deltagelse kan sommerlejren altid tilbyde aftensang fra salmebogen, og eventuelt spil, hvis der blandt de medvirkende menighedsrepræsentanter eller deltagerne findes folk

med disse evner. Det forekommer afgørende vigtigt, som med alle de øvrige diakonale forslag, at det er netop menighedsrepræsentanter, som er med som arrangører. Det er jo netop på den måde, at menigheden samles og styrkes. Opgaven som arrangør skal altså ikke overlades til andre.

Der skal naturligvis være et rimeligt forhold mellem deltagere og arrangører. Det er vigtigt, at det er netop de udsatte familier, som er i fokus for dette arrangement. Hvis der således deltager 10-14 personer fra menigheden, bør der tilsvarende være 2-3 menighedsrepræsentanter.

Arrangementer kan naturligvis gentages flere gange over en sommer, så flest mulige fra gruppen af udsatte familier for mulighed for deltagelse, og menighedsrepræsentanterne kan på denne måde måske alle komme i spil.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Leje af hytte. Leje af båd eller bil, afhængig af geografi. Proviant til flere dage. Salmebøger (medbragt fra kirke) eller særskilt ansøgt. Spil m.v. til dagene (hensyn til også deltagende børn). Der skal opsættes et egentligt "program" til udlevering til deltagerne, hvoraf det fremgår hvad hver enkelt dag byder på i sommerlejren (eventuelt inddelt på nogenlunde klokkeslæt perioden igennem).

Også Pilersuisoq, Pisiffik eller Brugsen (eller andre) kan konkret ansøges om tilskud til menighedsrepræsentationens sommerlejr, eksempelvis for provianten, tilskud til bådleje m.v..

KRAV TIL ARRANGØRER/DELTAGERE:

Sommerlejr kræver utvivlsomt flere forberedende møder i menighedsrepræsentationen. Selve afviklingen kræver som nævnt under beskrivelsen medvirken af flere – og kun – menighedsrepræsentanter som arrangør. Det kan virke nærliggende at inddrage egen familie, men det vil flytte fokus fra det faktum, at der er tale om et socialt hjælpearbejde, hvor deltagerne skal holdes i fokus og aflastes.

ØKONOMI:

Som nævnt under de praktiske krav/behov kan andre også ansøges om tilskud til en sådan sommerlejr. Nærliggende forekommer Pilersuisoq, Pisiffik og eller Brugsen for provianten, ligesom ejere af større både måske kunne være interesseret i at bidrage med hele eller dele af sejladsudgiften, ellers vil benzinudgiften kunne dækkes af diakonimidlerne.

Fisketur (dagstur) for præstegældet

FORMÅL:

En fælles oplevelse for menigheden, der er mere overkommelig at stable på benene end en sommerlejr. Det diakonale sigte vil være at få folk med, som ikke har båd og måske aldrig kommer ud at sejle og give dem en god oplevelse og et par fisk med hjem. Dette forslag kan kombineres med eksemplet med "bepsning af hjemløse og andre udsatte borgere." (Man bringer fisk med hjem til kirkens fryser)

BESKRIVELSE:

Menigheden inviteres/r på fisketur, og det har karakter af sammenskudsgilde. Bådejere lægger båd til. Pointen er, at de helst ikke fylder deres båd op med egen familie. Når der er fisket, findes et egnet sted, hvor fangsten eller en del af den koges og spises.

PRÆSTEN OG MENIGHEDSREPRÆSENTANTERS ROLLE:

En menighedsrepræsentant kan være tovholder for dette projekt og på kirkens hjemmeside fremstå som kontaktperson til fisketuren. Præsten skal selvfølgelig reklamere for turen på hjemmesiden og under meddelelser efter prædikenen og må selvfølgelig også gerne deltage med andre menighedsrepræsentanter.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Frivillige, der lægger båd til turen. Benzin kan dækkes af diakonimidlerne. Paptallerkner og papkrus. Menigheden medbringer selv termokander med kaffe, gryder, kage, kiks og andet. Det er vigtigt, at alt er til fælles brug og ikke nogen føler sig udenfor, fordi de intet har med.

Diakonale tilbud for ældre og enlige

Morgentelefontjeneste for ældre og enlige

FORMÅL:

At give ældre og enlige i præstegældet/området en tryghed og et socialt netværk med udgangspunkt i kirken.

BESKRIVELSE:

Hver morgen ringes tilmeldte ældre eller enlige op på et bestemt tidsrum (eksempelvis mellem 7-8). Opkaldet giver ældre og enlige en tryghed og oplevelse af fællesskab. Projektet rummer yderligere den tryghed, at dersom telefonen ikke svares, kan man lave den aftale med kommunen, at de kontaktes i stedet.

Samtalen kan være det blotte "godmorgen", eller en kortere samtale om dagen, der skal til at begynde eller den foregående. Dermed kan telefontjenesten få karakter af socialt netværk for brugeren (den tilmeldte ældre/enlige).

Telefontjenesten er ikke påtænkt nogen sjælesørgerisk rolle eller på anden måde rum for fortrolighed. I så fald kræver telefontjenesten medvirken af en trænet læser, en kateket eller en præst. Hvor telefontjenesten administreres af en eller flere menighedsrepræsentanter på skift, kan der eksempelvis henvises eller spørges nærmere ind til behov for at tale med en kateket eller præst, hvor en samtale uforudset drejer sig i den retning.

Det kan anbefales, at arrangørerne fra starten fastsætter en norm for et opkald i henseende til tid, så man er sikker på, at alle nås inden for tidsrummet. Et kald bør vel således vare mellem 1-5 minutter, men den selvindlysende mulighed for konkret en noget længere samtale ved særlig behov.

Ordningen skal sættes i gang. Den kan eventuelt reklameres under meddelelser fra prædikestolen, ligesom der kan ske opslag ved kirken om mulig tilmelding til telefontjenesten.

Det kan vel anbefales at tilbyde telefontjenesten i begyndelsen som en forsøgsordning, velkendt af brugerne. På møderne i menighedsrepræsentationen kan telefontjenestens virke løbende evalueres.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

En mobiltelefon man er villig til at bruge til formålet.

KRAV TIL ARRANGØRER/DELTAGERE:

Menighedsrepræsentanter med tid. Eventuelt en læser eller en kateket. En forståelse hos disse personer af, at emner, der tales om, skal blive mellem brugeren og arrangøren. Eventuelt underskrives en tavshedserklæring forinden man kan passe telefontjenesten.

ØKONOMI:

Ingen.

Besøgstjeneste for ældre og enlige

FORMÅL:

At give ældre og enlige i præstegældet/området en tryghed og et socialt netværk med udgangspunkt i kirken.

BESKRIVELSE:

En gang ugentligt besøger en eller to menighedsrepræsentanter de tilmeldte ældre eller enlige. Besøget lægges på et fast tidspunkt på ugen, således at arrangøren bag besøgstjenesten når alle de tilmeldte på en uge.

Besøget rummer alene en samtale om hverdagens oplevelser, og styrker dermed direkte den tilmeldtes sociale netværk. Der ydes naturligvis ingen hjælpefunktioner, som dækkes af det offentlige.

Besøgstjenesten er ikke påtænkt nogen sjælesørgerisk rolle eller på anden måde rum for fortrolighed. Hvor besøgstjenesten administreres af en eller flere menighedsrepræsentanter på skift, kan der eksempelvis henvises eller spørges nærmere ind til behov for at tale med en kateket eller præst, hvor en samtale uforudset drejer sig i retning af dette behov.

Det kan anbefales, at arrangørerne fra starten fastsætter en norm for et besøg i henseende til tid. Et besøg bør vel således vare ca. 1 times tid.

Ordningen skal sættes i gang. Den kan eventuelt reklameres under meddelelser fra prædikestolen, ligesom der kan ske opslag ved kirken om mulig tilmelding til besøgs-

tjenesten. Det kan vel anbefales, at tilbyde besøgstjenesten i begyndelsen som en forsøgsordning, velkendt af brugerne. På møderne i menighedsrepræsentationen kan besøgstjenestens virke løbende evalueres.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Ingen.

KRAV TIL ARRANGØRER/DELTAGERE:

Menighedsrepræsentanter med tid. En forståelse hos disse personer af at emner, der tales om, skal blive mellem brugeren og arrangøren. Eventuelt underskrives en tavshedserklæring forinden man kan passe besøgstjenesten.

ØKONOMI:

Ingen (umiddelbart).

Vågekoner "m/k"

FORMÅL:

At tilbyde alvorligt syge og døende, der ligger på hospitalet langt fra familie og venner, én at holde i hånden og snakke med i den måske sidste stund.

BESKRIVELSE:

Præstegældet opretter et team af frivillige, hvor menighedsrepræsentanter gerne må gå i spidsen. Præsten fungerer som koordinator, og ringer til de frivillige, når der er brug derfor.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Frivillige med diakonalt sindelag og uden berøringsangst med døden.

ØKONOMI:

Ingen.

Diakoni med spirituel og personlig udvikling

Sorggrupper / Selvhjælpsgrupper

FORMÅL:

At tilbyde sorgramte en mulighed for i fortrolighed at møde andre i samme svære situation. Under koordinering af en præst eller meget sjælesorgserfaren kateket at kunne tale om deres sorg og møde folkekirkens trøstende redskaber og ord. Sorggrupper er en meget vigtig diakonal tjeneste, der, når de fungerer optimalt, kan gøre en afgørende forskel i menneskers liv.

BESKRIVELSE:

- En sorg/selvhjælpsgruppe kan mødes om emner som:
- Spædbarnsdød (inspiration: www.spaedbarnsdoed.dk)
- Selvmord blandt pårørende (inspiration-Paarisa: old.paarisa.gl/home/inuuneritta.aspx)
- Incest/Seksuelt misbrug/voldtægt (inspiration: samme)
- Skilsmisse
- Selvskadende adfærd, spiseforstyrrelser, misbrug: ludomani, alkohol, stoffer (kræver at de er rimeligt færdigbehandlede mht. faglig behandling, så gruppen hovedsagelig fungerer som støttegruppe mod tilbagefald.) Man kunne forestille sig en blandet gruppe, fordi mange af grundproblemerne alligevel er de samme. (inspiration-Paarisa: old.paarisa.gl/home/inuuneritta.aspx)

TAVSHEDSPLIGTEN:

Det er af yderste vigtighed, at gruppens medlemmer såvel som præsten pålægges tavshedspligt og har forståelse for dens alvor og altomfattende karakter. En underskrift kunne understrege dette.

PRÆSTENS ROLLE:

Præsten/kateketen skal forinden have gennemført et efteruddannelseskursus i sorggrupper. Udfordringen ligger i, at kende sine faglige grænser og ikke agere læge eller psykolog. Samtidig kræver det stor viden om emnet, også at man har sat sig ind i sjælesorgslitteraturen om emnet. Det er optimalt, hvis alle deltagerne i gruppen har været igennem et sjælesorgsforløb hos præsten, inden gruppen etableres. Man skal helst have begyndt sorgbearbejdelsen selv for at kunne rumme andres sorg. Har præsten været igennem en lignende sorg, er det utrolig vigtigt, at den er helt bearbejdet (Så meget

som den nu kan). Præsten skal formidle evangeliets trøst til de sørgende. En almindelig erfaring blandt sorgramte er Guds fravær, hvilket kan lede mennesker ind i en dyb eksistentiel krise. En sorggruppes formål på kristen præmis er, at deltagerne også får bearbejdet dette og får genetableret tilliden til Gud. En accept af, at Gud kan tillade det onde og erfaringen af Guds nærvær på trods af onskaben/det meningsløse dødsfald, kan skabe "lægedom for sønderbrudte hjerter." Es. 61,1

En mødeaften i en sorggruppe – kun eksempel til inspiration:

Aftenen starter med en runde, hvor hver deltager får mulighed for at fortælle, hvordan det går. Andre deltagere og præsten må gerne kommentere, men det er vigtigt, at præsten er en god ordstyrer, så ingen dominerer, og alle får sagt det, de gerne vil. Præsten skal værne om den enkeltes grænser og aldrig spørge ind til noget, den sørgende ikke er klar til. Præsten har desuden ansvaret for, at de andre deltagere heller ikke gør det og bremse et hvert tilløb. Præsten kan komme med et oplæg, hvor Guds ord møder et aspekt af den sorg, deltagerne sidder med. Aspektet er afhængigt af, i hvilken fase af sorgen, deltagerne er i, hvilket kræver, at præsten kender deltagerne særdeles godt. Herefter følger en fri diskussion, hvor præsten igen er ordstyrer. Aftenen kan slutte af med fælles bøn, ledet af præsten. Gerne en personlig forbøn for den enkelte deltager, alt efter ønske. Som sorggruppen/selvhjælpsgruppen skrider frem, skal præstens rolle udfases, så den til sidst er selvkørende. Når gruppens medlemmer ikke længere har behov for gruppen, opløses den - typisk efter et halvt år.

Møderne bør hverken foregå hos præsten (familien skal ikke kunne løbe ind i mødedeltagerne) eller hos deltagerene selv (samme problem) Det skal foregå et neutralt sted. Man kunne evt. låne et lokale på skolen.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Låne et lokale på skolen eller være i kirken. Indkøb af kaffe og te.

Natkirke

FORMÅL:

At udnytte kirkerummet udenfor de almindelige gudstjenester, og måske møde åndelige behov hos andre end den traditionelle kirkegænger.

BESKRIVELSE:

Kirken åbner døren f.eks. fra kl. 19.00 – 22.00. Præsten er til stede i kirken og vil være til rådighed for samtale og forbøn. Der skal også være mulighed for personlig andagt og at tænde et lys.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

En eller anden form for lysstage, fyrfadsllys.

Alle Helgens dag

FORMÅL:

At udvise respekt og udtrykke sammenhold med og støtte til de personer fra menigheden, som i det forgangne år har mistet nære og kære familiemedlemmer.

BESKRIVELSE:

Projektet går i sin enkelthed ud på, at pårørende til afdøde i området siden sidste Alle Helgens Dag inviteres individuelt til den forestående gudstjeneste Alle Helgens Dag. Invitationerne sendes ud på speciallavede (fortrykte) kort med en beskrivelse af traditionen for netop denne gudstjeneste. De pårørende inviteres på denne måde til at deltage i gudstjenesten, eventuelt efterfulgt af et samlet besøg på kirkegården med lys medbragt af pårørende, og en efterfølgende fælles spisning for de som har været med på kirkegården. På kirkegården kan der eventuelt synges en eller flere salmer.

Projektet behøver nødvendigvis ikke deltagelse af læser, kateket eller præst, men af indlysende årsager kan det vel anbefales, at der medvirker en gejstlig ved besøg på kirkegården og den efterfølgende spisning, da flere pårørende givet vis har behov for at tale om deres sorg. Af samme grund bør også antallet af medvirkende menighedsrepræsentanter begrænses til at fåtal under den afsluttende spisning, da det kunne flytte fokus fra de pårørende. Det er i den forbindelse vigtigt, at den respons, der kommer fra kirken, kommer fra en person med et trænet forhold til sjælesorg.

PRAKTISKE KRAV/BEHOV:

Speciallavede invitationer til gudstjeneste Alle Helgens Dag. Eventuelt med fortrykt tekst, med plads til underskrifter fra menighedsrepræsentationen. Frimærker. Kendskab til personer i området/præstegældet, der i årets løb har mistet nære pårørende. Lys til gravene. Eventuelt mad til spisning med de, der har mistet pårørende efter gudstjenesten.

KRAV TIL ARRANGØRER/DELTAGERE:

Menighedsrepræsentationer med tid. Der kan eventuelt underskrives en fortroligheds-erklæring, der skrives under, inden man inviterer til gudstjeneste Alle Helgens Dag. Det er vigtigt, at gudstjenestens leder på Alle Helgens Dag er nøje bekendt med hvem, der er inviteret, så den utænkelige situation ikke opstår, at der sidder pårørende i kirken, hvor navnet på deres afdøde ikke læses op, om man benytter sig af den lokale skik. I de tilfælde hvor pårørende til døde udenfor præstegældet/ området møder op, kan de også bede om at få deres afdøde nævnt. Dette skal der også informeres om.

ØKONOMI:

Produktion af invitationer til en årrække, eller i fællesskab mellem flere menighedsrepræsentationer; ex. vis 200 stk. ca. kr. 2.500. Porto, ca. kr. 100. - 500.

Retræte / Spirituel udviklingstur

FORMÅL:

At moderne fortravlede mennesker kan søge ud i naturen og få åndelig inspiration fra en erfaren præst samt andre retrætedeltagere.

BESKRIVELSE:

Turen kan gøres enkel eller kompliceret, alt efter temperament og ressourcer.

Den enkle: Vandreturen. Deltagerne pakker selv telt, sovepose og liggeunderlag. Selve retræten og retræteøvelserne ledes af præsten. Man går ud i fjeldet og er ikke afhængig af båd.

Luksusudgaven: Hytteturen. Man lejer en hytte, hvortil det oftest er nødvendigt at sejle. Præsten har ansvaret for at arrangere turen indholdsmæssigt og praktisk. Det er en forudsætning at præsten selv har deltaget i en lignende tur eller været på kursus om det.

RETRÆTE/SPIRITUEL UDVIKLINGSTUR FOR SÆRLIGE LUKKEDE GRUPPER:

Det er oplagt, at en sorggruppe kan tage på retrætetur. Det skal helst være godt inde i forløbet, når de er blevet trygge ved hinanden, ellers kan det virke for uoverskueligt eller skræmmende. Præsten deltager som en tryghedsskabende faktor, om nødvendigt. Retræte/spirituel udviklingstur for præster/kateketer: Dette kan træde i stedet for et almindeligt kursus, hvor man kun undervises.

Retræte/spirituel udviklingstur for kommende præster/teologistuderende: Dette kræver en erfaren præst med glød og begejstring for at videregive sine erfaringer til de unge, og som kan klæde dem åndeligt på til udfordringen som præst.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Mad, hvis ikke man indbyrdes aftaler en sammenskudstur. Hytten kan evt. stilles til rådighed af en fra menigheden med diakonalt sindelag, evt. en deltager. Ligeledes kan sejlturen arrangeres af menigheden evt. med at bådejeren får benzinen betalt. Ellers må man leje.

Foredragsaftner med bl.a. sjælesørgeriske temaer

FORMÅL:

At holde foredrag om sjælesørgeriske temaer, der er aktuelle og relevante for menigheden. For nogen kan det være en mulighed for på en uforpligtende måde, uden at udstille sig selv, at høre om et emne af personlig betydning. Det kan måske være første skridt til at få mod til at få sjælesorg eller deltage i en sorg-gruppe.

BESKRIVELSE:

Foredraget kan typisk være om et emne, som en slags optakt til at starte en sorggruppe. Dette kan nævnes i løbet af foredraget, men bør ikke meldes officielt ud inden, så deltagere ikke føler sig udstillet. Potentielle sorggruppedeltagere vil på en uforpligtende måde få noget information og tryghed i forhold til at tage skridtet til at melde sig til sorggruppen. Pårørende til mennesker i sorg vil få redskaber og forståelse til at hjælpe dem. Foredrag for unge, skal naturligvis tage udgangspunkt i ungdommens udfordringer. Det kunne også afløses af en film. Det er vigtigt, at det ikke bliver et regulært terapeutisk foredrag, men at den sjælesørgeriske spirituelle vinkel er tydelig.

Eksempler på emner:

- "Hvor er Gud henne, når børn misbruges"
- "Selvmord og tilgivelse"
- "Selvskadende adfærd set i lyset af Joh. 3.16"

PRÆSTEN OG MENIGHEDSREPRÆSENTANTERS ROLLE:

Præsten er typisk tovholder, mødeleder og også foredragsholder. Man kan dog sagtens forestille sig et foredrag udefra, men stadig med præsten som ansvarlig for foredragets åndelige karakter og lodighed.

PRAKTISKE BEHOV/ØKONOMI:

Leje af lokale, evt. den lokale skole, hvor det også er nemt at servere kaffe bagefter. Kaffe og te. Indkøb af film. Der kan søges om midler til indkøb af litteratur, under forudsætning at det er i sammenhæng med et foredrag.

